

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

Szerda
1923 december hó 19.

Felolós szerkesztő: Dr. Hegedűs Loránt.
Szerkesztőség: Plac-utca 34. szám.
Telefon: 10-20, éjjel: 18. Kladohiva-
tal: Plac-utca 49. Telefon: 18. szám.

ARA:

300
KORONA

Kiadó: Hegedűs és Sándor Irodalmi
és nyomdai részvénytársaság.
Előfizetés ára: havonta 6000 ko-
rona, külföldre 12000 korona.

Debreczen,
XXI. évi. 287. szám.

A vízvezeték

Nem újság, hogy a debreceni vízvezeték rossz, sőt ha már erről van szó, meg kell mondanunk, hogy az utóbbi időkben nem azért hagytunk fel az örökös panaszkodással a vízvezeték ellen, mintha megjavult volna, mintha bő áradásban öntene kristály tiszta vizet. Ellenkezőleg. A vízvezeték annyira rossz lett az utóbbi időben, olyan kevés mennyiséget bocsát kétes színű és kétes ízű — mondjuk, hogy — vízből, hogy meguntuk az örökös panaszkodást, beletörődtünk a változhatatlanba és ha már nagyon meggyűl bennünk miatta a keserűség, csak úgy magunkban, magyárosan kerítjük el az áldóját, nem a mérsékletet parancsoló újságpapíron.

Hiszen voltaképpen a kettőnek egy volt az eredménye. Amikor még megírjuk a panaszokat, maguknak a város urainak is szívében fekiadt ez az ügy, azóta is mindig mondják, hogy szívükön viselik. Akkor még régen, megindítottak egy akciót a víz-művek szanálására, — azóta is mindig indítják. Mert ez az akció a világ legkülönlegesebb dolgai közé tartozik. Először kellett rá 10, vagy 20 millió. Megadták és helyeseltük, hogy megadták, hiszen a vízvezeték jósága egy százezres város elsőrendű életszükséglete. Aztán megakadt az akció és kellett rá még 100 millió. Ezt is megadták. Aztán 130 és még 130 millió kellett, de a vége minden újabb megindításnak megint csak a kátyú, az elakadás lett.

Ámde az egész dologban az a vice, hogy a vízvezeték vize az újabb és újabb indítások során nem lett jobb és nem lett több. Már pedig nem kétséges, hogy a dolognak az lett volna rendje, hogy minden indítástól az elakadásig legalább egy-egy kisiklet javult volna a vízvezeték. De ez nem javult, sőt rosszabbodott s minden póthitel megszárazásánál arra ébredtünk, hogy megint kevesebb és megint keletlenebb színű és ízű folyadékkal szolgál a debreceni vízvezeték. Hiábavaló volt minden erőlködés és minden milliós befektetés hiábavaló volt itt, a világtörténelem legrosszabb vízvezetékénél, a debreceni vízvezetékénél.

A jog- és pénzügyi bizottság holnap megint indít. Ezúttal 124,078 aranykoronát, illetve 527.331,500 papírkoronát kíván adni a nemes város a vízvezetékre, amelynek utolsó részletét, 380 milliót engedélyezik holnap. Rendben van, ezúttal ismét rendben van. Adják ki ezt a 380 milliót is, vagy adjanak még

többet és számítsák át karátértékre, braziliai, fokföldi, vagy indiai gyémántkoronákra, csak végre csináljanak valamit. Csinálják meg, hogy ne legyen rosszabb, rossz szaga, ne legyen ihatatlan és végül, de nem utolsó sorban, több legyen a vízvezeték vize. Alighanem itt volna az ideje megmutatni, hogy komoly dolog ez és nem számítani gyakorlat arany és papírkoronában számolásra. Meg kell szavazni azt a pénzt és véglegesen meg kell javítani a vízvezetékét.

Csütörtökre halasztotta a népszövetség a magyar kölcsön tárgyalását

Páris, december 18. (Havas.) Hivatalos helyről nyert értesítés szerint befejezéshez közelednek azok a tárgyalások, amelyek most Magyarország pénzügyi talpraállításának teréről Párisban a népszövetség kebleiben folynak. Az utóbbi napokban tudvalegyőleg Bethlen István gróf jelenlétében meggyezés jött létre a terv politikai határozmányai tekintetében. Most jelentik, hogy a pénzügyi bizottság is befejezi munkálatait és holnap teszi meg jelentését a tanácsnak. A tanács a terv elfogadása után esetleg már holnap este szétoszolhat.

Párisból táviratozzák: Bethlen István gróf miniszterelnök a Sans Fil ligynökség tudósítója előtt kijelentette, hogy a jóvátételi bizottság Magyarország részére ellenőrző bizottságot jelöl meg, amelynek székhelye Genében, vagy Párisban lesz. Azok a híresztelések, miszerint Magyarország a kölcsön 20 százalékát jóvátételi számlára kellene fordítani, nem egyebek alapján kitalálásoknál. A miniszterelnök véül kijelentette, hogy véleménye szerint a népszövetség tanácsa karácsony előtt befejezi munkáját, a jóvátételi bizottság pedig január elején hozza meg a döntését.

Páris, dec. 18. Bethlen miniszterelnök délelőtt és délután állandóan tárgyalásokat folytatott, fennmaradó idejében pedig alkalmat keres a politikai körökkel való érintkezésre. Szerdán az angol-amerikai sajtószövetség lönészt ad Bethlen miniszterelnök tiszteletére, délután pedig a miniszterelnök és Kállay Beneshez mennek teára. Csütörtökön De la Barra ebédet ad a magyar miniszterelnök tiszteletére.

Páris, december 18. A népszövetségnek a magyar kölcsön ügyével foglalkozó bizottsága egy protokollt dolgozott ki, amelyben teljes mértékben biztosítják Magyarország függetlenségét és önállóságát. A határozatban kimondták, hogy egyetlenegy hatalomnak sem szabad külön-külön közvetlen tárgyalásokba becsatlakozni, ezzel szemben Magyarországnak vállalnia kell azt a kötelezettséget, hogy semmi olyan közvetlen vagy közvetett tárgyalásokba nem becsatlakozik, amelyek önállóságát veszélyeztethetnék. Magyarországnak meg kell szüntetni az inflációt és föl kell állítani az önálló jegybankot, továbbá a jövő év közepéig rendbe kell hoznia államháztartását.

Párisi politikai körökben úgy vélekednek, hogy a népszövetség Magyarországra nem fog főmegbízottat küldeni, mint Ausztriába, hanem egy ellenőrző bizottságot fog kinevezni, amely a nagyhatalmak delegátusaiból állana.

Anglia a jóvátételi fizetések ellen. London, dec. 18. A Daily Telegraph hosszabb cikkben tárgyalja a népszövetség pénzügyi bizottságának

Magyarország gazdasági talpraállításáról kidolgozott tervezetét. Kijelentette a terv tévedéseit és utal azokra a nehézségekre, amelyekkel a kölcsön megszerzése járna, ha ezt a tervet fogadják el. A legnagyobb akadály abban van, hogy a franciák a talpraállítás időszakának folyamán is jóvátételi fizetéseket kívánnak azoknak a jövedelmeknek többletéből, amelyek a kölcsön zálogul szolgálhatnak. Hangoztatja, hogy Britanniának és

Olaszország mindent ellenez, ami a kölcsön tervét zátonyra juttathatná.

A francia nacionalisták izgatása
Páris, december 18. Egy szélső nacionalista lap azt írja, hogy Franciaország jelenlegi súlyos pénzügyi helyzetében a francia pénznek nem szabad Magyarországra mennie, mer ezt a pénzt esetleg később Franciaország ellen használhatják fel.

Január 15-én újra összeül a népszövetség tanácsa?
Páris, dec. 18. A népszövetségnek Magyarország pénzügyi rekonstrukciója ügyében kiküldött bizottságának esti ülésén sem jött létre meggyezés. A magyar kérdést ennek következtében a bizottság legközelebbi ülésére halasztották, amelyet csütörtökre tűztek ki. A népszövetség tanácsa, ha előbb nem jönne létre meggyezés, valószínűleg január 15-én fog uiból üléselni és ekkor a napirenden egyedül Magyarország rekonstrukciója fog szerepelni.

A görög királyt eltávolították országából

Athén, dec. 18. (Havas.) Az eddig ismert eredmények alapján az alkotmányozó nemzetgyűlés majdnem kizárólag a konzervativokból és a köztársasági Wenzelosz-pártiakból szedődik össze. A konzervativok többségben vannak.

Athén, dec. 18. (Athéni Távirati Iroda.) A tegnapi választások eredménye folytán támadt helyzet következtében a minisztertanács ma este összeült. Hosszas tanácskozás után a következő komünikét tették közzé:
Miután a választásokból került

alkotmányozó nemzetgyűlés legközelebb összeül és megvitatja az ország számára alkalmas kormányforma kérdését, a forradalom vezetője és a kormány azon a nézetten van, hogy a rendkívül fontos kérdések megvitatásának jelentősége miatt szükséges a királynak tudomására hozni, hogy végleges uralmának megállapításáig maradjon távol az országtól. Ezt a felhívást tudomására hozták akirálynak, aki holnap adja tudtul elhatározását.

Athén, dec. 18. A görög királyi pár ma Romániába utazott.

Megalakult és programot adott a keresztény nemzeti gazdasági párt

Budapest, dec. 18. A keresztény nemzeti egység pártjának klubhelyiségében ma este Csilléry András elnökletével értekezlet volt, amelyen résztvettek gróf Zichy János, Ernst Sándor, Csilléry András, Vass József, Huszár Károly, Varga Gábor, Lingauer Albin Homonnay Tivadár, Huszár Elemér, Reichl Richard, Frühwirth Mátyás, Bartos János, Mátéfy Viktor, Láng János, Hegedűs György, Bándor Ágoston, Petrovác Gyula, Budai Dezső, Wolff Károly, Czettler Jenő és Bozsik Pál. Távollmaradásukat kimentették Hegyeshalmi Lajos, gróf Károlyi József, gróf Cziráky József és György és gróf Jankovics-Bésán Endre.

Az értekezlet kimondta a keresztény nemzeti gazdasági párt megalakulását és elfogadta a következő nyilatkozatot:

Alulírottak az alább felsorolt teendők megvalósítása céljából minden más politikai követelmény időleges feltevével a keresztény nemzeti gazdasági párt megalakulását határozták el. Pártalakításunk célja: egyesíteni a mai kormánygárton kívül álló mindazon parlamenti erőket, amelyek a keresztény nemzeti tradíciók alapján, tehát a jogfolytonosság alapján állnak és a nemzeti termelés minden ágát egyforma szeretettel gondozó erőtelles gazdasági és szociális politikában látják hazájuk felvirágoztatását. E cél elérése érdekében azért egyesülünk, hogy a parlamentben új erőtevéző keletkezzék, amely kész olyan kormányt támogatni, amely a következő program végrehajtásáért vállalja:

1. A közéleti tisztaság biztosítása. Mindenemü korrupció és nepotizmus kiküszöbölése.
2. Az államháztartásnál szükséges reformok keresztülvihetősége szempontjából követeljük a nemzetgyűlésnek országgyűléssé való átalakítását, a főrendiház reformját, választójogi törvény megalkotását.
3. A közigazgatás egyszerűsítése és az önkormányzati rendszer korszerű kiépítése a keresztény nemzeti irányú figyelembevételével, amely utóbbi a köztársasági politikájában is következetesen támogatandó.
4. A nemzeti jegybank haladéktalan felállítása és megfelelő hitelfüggyi reformok.
5. Külföldi kölcsön, külföldi gazdasági kérdések és az egyéb nemzetközi viszonylatokra vonatkozó anyag a parlament illetékes bizottságában, vagy külön e célra megalakítandó bizottságban idejekorán tárgyalandó.
6. A kereskedelmi mérleg céltudatos javítása, parlamenti bizottság a kivitel és behozatali engedélyek ellenőrzésére.
7. Közmunkák és beruházások az érdekeltségek bevonásával. A munkanélküliség orvoslása.
8. Céltudatos agrárpolitika, tekintettel egyrészt a mezőgazdasági fölttermelésre, másrészt a falusi szociálpolitikára és a mezőgazdasági munkásosztály életérdekeire. A földreform sürgős végrehajtása és véglegesítése.
3. A köz- és magánalkalmazottak létminimumának biztosítása. Szociálpolitikai törvényhozás, munkásbizto-

ttási törvény és a szakszervezeti törvény megalkotása. A közlekedés javítására vonatkozólag és a drágaság leküzdésére alkalmas rendelkezések sürgős meghozatala.

10. Az adózási kérdések igazságos és méltányos rendezése, a törzs és a fényüzési adó felemelése, a háboru előtti és a mostani vagyonállapot megállapítása; a mostani adózási alapjál.

Ezt a nyilatkozatot a párt megbízásából Czettler Jenő, Ernst Sándor, Huszár Károly, Wolff Károly és gróf Zichy János, mint a tárgyaló bizottság tagjai irták alá.

Az értekezlet a pártvezetőség tagjává választotta Czettler Jenő, Ernst Sándort, Hegyeshalmi Lajost, Wolff Károlyt és gróf Zichy Jánost.

Az újonnan megalakult párt mindjárt első értekezletén megkezdte működését, anélkül, hogy az értekezlet foglalkozott a fővárosi törvényjavaslattal és mivel annak indokolása alkalmas arra, hogy a keresztény községet párt működését érdeklő világításban tüntesse fel, a törvényjavaslathoz a nemzetgyűlésen leendő tárgyalása alkalmával nyilatkozatot vár a párt a belügyminisztertől a félreérthető indoklás helyes értelmezése tárgyában.

A párt Czettler Jenő elnöke mellett mezőgazdasági bizottságot küldött ki, amely a földreformnovella megvalósításával kapcsolatban a katolikus vallás és tanulmányjapok kérdésével fog foglalkozni.

Az értekezlet után pátrvacsona volt a Kiszely-féle vendéglőben, ahol a párttagok a késő éjféli órákig lelkes hangulatban maradtak együtt.

A törvényhatósági tagságok meghosszabbítása

A nemzetgyűlés közigazgatási bizottsága ma délután ülést tartott, amelynek napirendjén az önkormányzati működés folytonosságának biztosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalása szerepelt. Az ülésen megjelent Rakovszky belügyminiszter is. A bizottság előadóját F. Szabó Gézái választotta meg.

Hegymegi Kiss Pál indítványozta, hogy a bizottság az érdembeli tárgyalást halassza el, mert a javaslat szövegét csak ma osztották ki a képviselők között s így nem állott elegendő idő a javaslat tanulmányozására.

A bizottság a belügyminiszter hozzájárulása után az indítványt elfogadta és a javaslat érdembeli tárgyalását holnap délutánra halasztotta.

Zsirkay és Lendvai mandátuma

A nemzetgyűlés 3. számú bíráló bizottsága ma délután ülést tartott, amelynek tárgya a bizottság elnökének megválasztása és a tárgyalási sorrend megállapítása volt. A bizottság elnöke Nemess Bertalan lett. Zsirkay János megtámadott mandátuma ügyében az elhunyt Usetty Ferenc helyett Petrovác Gyulát, Landvai-Lehner István ügyében pedig Hébelt Edét választották meg előadójul. A bizottság legközelebb január 11-én tartja ülését, amelyen folytatják Szeder Ferenc mandátumának tárgyalását.

Belgium is kész tárgyalni Németországgal

Berlin, dec. 18. (Wolff.) A brüsszeli német ügyvivő jegyzékére Berlinbe válasz érkezett, melyben a belga kormány kijelenti, hogy hajlandó diplomáciai uton a berlini kormánnyal megvitálni azokat a kérdéseket, amelyeket a német kormány elő akar terjeszteni.

Németország amerikai kölcsöne

Newyork, dec. 18. Washingtonból jelenti az Exchangenek: Hír szerint a kormány már tárgyal annak a kölcsönnek előteremtéséről, amelyet Németországnak nyújtanak, amennyiben a jóvátételi bizottság most megalakítandó albizottságának vizsgálatai sikerrel fejeződnek be. Ez a kölcsön a háborús kölcsönöket leszámítva, példátlanul fog állni a pénzügyi tranzakció történetében. Valószínű, hogy Anglia és a többi hatalom is ki fogja venni részét, de a kölcsön legnagyobb részét Amerika fogja szolgáltatni.

Györki heves támadása a kormányzat ellen

Budapest, dec. 18. A nemzetgyűlés mai ülésének elején az elnök felolvastatta a tegnapi távolmaradt képviselők névsorát. Nagy derűvel fogadták, amikor a jegyző jelengette, hogy „elháríthatatlan akadály miatt egy képviselő nem jelent meg: Utain Ferenc”. Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter a napirend előtt szólalt fel. Az egyik utóbbi ülésen a napló szerint Propper Sándornak azt mondta, hogy hazudik. Nemesi sajnálja ennek megtörténtét, nem is emlékszik rá, hogy valóban mondotta-e, de a legnagyobb őszinteséggel kijelenti, hogy Proppertől ezért elnézést kér és a Házat megköveti.

Az elnök szavazásra teszi fel Görgey Istvánnak és társainak azt az indítványát, mely az indemnítási törvényjavaslata s sürgősség kimondását kéri.

A Ház többsége megszavazza a sürgősséget.

Rátérnek az indemnítási vita folytatására.

Györki a miniszterelnök külföldi tárgyalásairól

Györki Imre kifogásolja a kormány pénzügyi politikáját, amely arra támaszkodik, hogy nem nyújt be költségvetést. Ez a parlamentarizmus csúfjelt jelenti. A miniszterelnök emellett a politika mellett Treuga Deit kér az itthoni atmoszférának a külföldi tárgyalásokra való hatását hangsúlyozva. Amde a miniszterelnök külföldi nyilatkozatai és az itthoni események között óriási ellentét van. A miniszterelnök a külföldön hamis színben tünteti fel az itthoni állapotokat, mert hiszen itthon a konszolidációnak nyoma sincsen. Utal a puccsokra, utal az igazságügyminiszter és a belügyminiszter törvényjavaslataira, amelyek valóságos arculesapásai a demokraciának. Odakinn letagadja a numerus clausus és másként tünteti föl, letagadja, hogy a magyar munkásságnak nincs mozgási és cselekvési szabadsága, hogy a sztrájk kénytelen fegyverrehozó munkásokat internálják. Ezenkívül a kormány helytelen szemben tüntet fel az egész vonalon az eseményeket s a miniszterelnök mosolyog azon, hogy az egyetlen megoldásra vezető út a demokracia.

Utal az angol munkáspárt kormányalakítási megbízására, ami épen az ellenkezőjét bizonyítja annak, amit a miniszterelnök mondott s utal Brantingra, aki a legnagyobb megértést tanúsítja a magyar ügy iránt, úgy hogy a miniszterelnök kénytelen volt fennepelni egy pohárköszöntőben. Ez a Branting akít itt állandóan becsméreltek és uszítóknak neveztek, mennyivel nagyobb energiát tudna kifejteni, ha tudná, hogy a magyar munkással másképp bánhat itthon.

Maday Gyula: Önmagát tagadta meg a munkásság!

Peidl Gyula: Önmagát küldi Zalaegerszegre!

Pikler Emil: Somogyi is önmaga gyilkolta meg önmagát! (Zaj, elnök csenget.)

Györki Imre: A diákünetésnél is vigyázni kell a kormánnyal, mert a felelőtlen elemek, akik ezeket a diákünetéseket rendezik, nagyon jól tudják, mit tesznek. Ezeknek az egyéni kölcsönöknek meg nem torlása vezetett eddig is ahoz, hogy a bombamerényletek olyan sürűek lettek, mindig készen volt az amnesztia-rendelet. Amíg a kormány nem tesz valamit, hogy a diákság is komoly munkához fogjon, igen könnyen vezethetnek ezek a dolgok egy heves kiróbbandáshoz, a mikor a kormány már nem tud cselekedni.

Korrupciós vádak

A kormány nem tudja megvalósítani a gazdasági konszolidációt sem. — Olyan korrupciós szellemet teremtett, —

melyhez fogható még nem volt ebben az országban és amilyen csak a régi időkben volt. Romániában és Oroszországban.

A miniszterek között nemcsak politikai tekintetben, de erkölcsi felelősség dolgában is óriási ellentétek vannak. Utal Nagy Emilnek a pénzügyi politikájáról vallott nézetére. Walkórról beszél, akinek minisztersége alatt a MÁV., a posta és távirat a csőd szélre kerültek. Beszél a behozatali engedélyek körüli korrupcióról s kiemeli a mai helyzetét, hogy a bel-földi árak ára magasabb, mint a külföldi hozottaké; csak a szabadforgalom szüntetheti meg. Csodálkozik, hogy a kormány skrupulus nélkül tanácskozik az orosz szovjettal kereskedelmi szerződésről, mikor a szovjett rablóvársaságnak minősítette itt is.

Vádak egyes rendőrségek ellen

A belügyi kormányzatról szólva kijelenti, hogy minden főszozolgabíró azt teszi járásában, amit akar, mert a belügyminiszternek nincs ereje, hogy megékezzze őket. Csodálja, hogy a miniszterelnök ur a külföldön letagadott zalaegerszegi internálótábor fentartja. Egyes rendőrségek vadállati kegyetlenséggel bánják el azokkal, akiket karmaik közé kaparítottak. — Tegnapi az ügyészségen egy budapesti ügyvéd letett az elnök asztalára emberi körömet, amelyeket a vallatásoknál a delikvensek kezéről szedtek le. Spanyol inkvizícióra emlékeztető tulzások vannak napirenden a vidéki rendőrségeknél is s kényzszer-vallomások alapján ítélik el az embereket.

Esztergályos János: Nagymaroson összekötözve a fára huzzák és úgy hallgatják ki az embereket!

Györki Imre: A belügyminiszter mint befejezett tény állította, hogy Tremmel örvezetöt Löbl gyilkolta meg, pedig tudnia kellene, hogy a törvényszéki főtörzgyűlés előtt senkinek sincs joga ítélni, még ha zsidó is a vádlott. A szabadkőművesek páholyépületének elvételt, hogy egyeztetni össze a kormány a magántulajdonról vallott erkölcsi felelősségével?

Láng János: Eszerint veszetikutyákat nem szabad agyopütni!

Esztergályos János: Csak kommunizálni nem szabad!

Vanczák János: Jó tanítómesterük volt Kun Béla, sokat tanultak tőle!

Györki Imre: A belügyminiszter most a törvényhatósági választójogi javaslatával meg akarja hosszabbítani azok mandátumát, akik ma is törvénytelennül ülnek a törvényhatóságokban.

Nálunk az államfő beleavatkozik a napi politikába. A főyáros jubileumán Csillery izgatott, lázító beszédet mondott s a jelenlévő államfő zúgó tapsal honorálta.

Felkiáltások a kormánypárton: Ez igaz!

Györki Imre: Az uszító sajtóról a népiéleti miniszter mondta, hogy A Népet és a Szózatot, ezt a két szennylapot nem olvassa. Ha ez az uszítás tovább fog tartani, akkor a községet képviselőtestület örökös tagjai között nemsokára ott fogjuk találni Francia Kiss Mihályt, a Koyács-estvéreket, Apor főhadnagyot, a kettőskereszt vérszövevénynek és a cselekvő magyarok táborának tagjait.

A kölcsön felvételénél

vigyázzon a kormány a nemzeti szuverenitás megővására.

Lendvai-Lehner István: Önöknek semmi közük sincs a nemzeti szuverenitáshoz.

Pikler Emil: Mit akar maga? Bethlen Csicsserinnel vacsorázott Genovában.

Propper Sándor: Brantingot meg

felköszöntötte. (Nagy zaj, az elnök csenget.)

Györki Imre: A kormánynak a leg-rövidebb időn belül, mielőtt meglesz a kölcsön, költségvetéssel és zárszámadással kell előállnia.

Pikler Emil: Benes parancsol!

Györki Imre: Igenis, fel fogják adni a nemzeti szuverenitást és fel fogják adni az állalános, titkos választójog tekintetében vitt szerepüket.

Patacsi Dénes: Akkor inkább nem lesz kölcsön.

Györki Imre határozati javaslatot terjeszt be: Utasítsa a nemzetgyűlés a kormányt, hogy az haladéktalanul nyújtson be törvényjavaslatot az általános, titkos, a nőkre is kiterjeszkedő választójogról.

Ezután

A Horthy akciói javára folytatott gyűlést

teszi szóvá és kikel a hatóságok eljárása ellen, mellyel az önkéntes adományokat behajtották.

Szilágyi Lajos: Pártyákat árvereztek el a Horthy-akció javára.

Györki: Ismételten hangsúlyozza, hogy valóságos zsarolás utján szereztek az adományokat az akcióra.

Ezután felemlíti

Jánosi Zoltán mandátumának

ügyét. Ezt a bíráló bizottság már júniusban megsemmisítette, de határozatát még mindig nem hozta a Ház elé. Kéri a miniszterelnököt és a Ház elnökét, hogy tájékoztassa a nemzetgyűlést a mandátum sorsáról.

Hegymegi Kiss Pál: Fel a bizottság a bírálattól, megszegi a házszabályokat!

Györki: Nem kell jósnak lenni, hogy megállapítsuk, hogy a büntető novellából nem lesz törvény és ha esetleg mégis, akkor a magyar bíróság fogja lerontani gyakorlatban ezt a törvényt, mint ahogy a botbűntetésről szóló törvényben is történt. A magyar bíróságban több a jogtisztélet, a törvénytisztélet, mint a törvényhozásban. Határozati javaslatot terjeszt be: utasítsa a nemzetgyűlést az igazságügyminisztert a gyorsított eljárás alapján hozott ítéletek revíziójára, az ártatlanul elítéltek rehabilitálására és utasítsa, hogy terjesszen be törvényjavaslatot a kivételes rendelkezések hatályon kívül helyezésére, az esküdtbírók visszaváltására és az 1921: VI. tc. hatályon kívül helyezésére. A javaslatot nem fogadja el.

Szítóvszky Béla elnök reflektál Györki beszédének arra a részére, amelyben Jánosi Zoltán mandátumának ügyével foglalkozott. Kijelentette, hogy az elnökségnek semmi befolyása sincs a bíráló bizottságok működésére. A IV. számú bíráló bizottság, amely Jánosi Zoltánt megfosztotta mandátumától, még nem teje meg előterjesztését a nemzetgyűlésnek. Amíg ez meg nem történik, Jánosi Zoltán a Ház tagjának kell tekinteni és az újabb választás kiírásáról sem történhet intézkedés.

Nyolc óras ülések

Az elnök ezután kijelenti, hogy ötvennél több képviselő az indemnítási javaslat tárgyalásának tartamára a nyolc óras ülések elrendelését kéri. Az elnök elrendeli a névsorolvasást. Mint-hogy ötvennél több képviselő jelen van, az indítvány felett a legközelebbi ülés kezdetén döntenek.

Az üres antiszemizmus

Eöry-Szabó Dezső: Megdőbrenéssel értesült arról, hogy a földreformnovella tárgyalását félbeszakították és az indemnitást tüzték napirendre, emiatt megígrott amugy is csekély bizalma a kormány iránt. Gaál Gaszton egy kérdésben olyan elveket hangoztatott, amelyek a legközönségesebb demagógiára emlékeztetnek. Jól tudja, hogy nem Nagyatádi miatt szenvedett halasztást a reform. Meg van győződve arról, hogy a novella csak egy hónap múlva kerül tétő alá és újabb hónapokba kerül, míg a végrehajtási utasítást kiadják. Minthogy Nagyatádival szemben rosszhiszeműnek mondták, kénytelen leszögezni, hogy beszélgetés közben Nagyatádi elmondta neki, hogy a földmunkások munkabérének szabályozásáról szóló törvény végrehajtási utasítását a kormányzó iródá-

Tőzsdeidő alatt állandó telefonösszeköttetésben áll a tőzsdetérmmel
HELLER TESTVÉREK értékpapirkereskedelmi irodája.
 Érdeklőzőségeben: **KULAI M. budapesti bankcéggel.**
 Telefon 12-57, Piac-utca 58., Telefon 12-57.

Legnagyobb raktárban Legalcsóbb árban a MERINO POSZTÓKERESKEDELMI R. T. PIAC-UTCA 49. SZ.
 Raktáron tart férfi öltöny kelmét divat mintákban, Camgarnban. Csikos nadrágkelme. Double- és velourkelmék minden színben. Vételkötelezettség nélkül kérjük üzletünket felkeresni.

ban egyideig visszatarították. (Nagy zaj a kormányparton.)

Erdélyi Aladár: Minek illet mondanai Nagyatádiról?

Eöry-Szabó Dezső: A választások szépséghibái miatt sincs bizalommal a kormány iránt, valamint az atrocitások miatt.

Rassay Károly: Hát atrocitások is voltak?

Urbanics Kálmán: Én nem visemnek ilyen madátumot!

Eöry-Szabó: A keresztény jelző ma már csak egy kopott cégér.

Rassay Károly: Négy esztendő kellett hozzá, hogy elkopjék!

Eöry-Szabó: A keresztény elveket nem az üres antiszemitizmusból látja. Ismer magyar falvakat, ahol sok derék és gerinces magyar zsidó lakik. Annak idején a Dunántúlon a nemzeti hadsereg első intendánsai is zsidók voltak. A fajvédőtől az választja el, hogy nem általánosan a zsidó kérdésben. Nem a zsidókat kell üldözni, hanem azt a szellemet amely ideáit, hazáit nem ismer és csak az önző földi érdekeket nézi. Ez az irány egész jól megfér a kormánnyal.

A kormány politikájának következménye a balkánizmus és a baksisrendszerek; utal a kedvezményes részvényekre. Határozati javaslatot nyújt be, hogy a törvényhozó testület tagjai gazdasági érdekeltségeknél olyan igazgatósági tagságot, amely javadalmazással jár, ne fogadhassanak el.

A külföldi kölesön öltetjük, de nem a nemzet, hanem a kormány számára. A bankhitel valorizációjával sokkal régebben és jobban meg lehetett volna oldani a kérdést, mint külföldi kölcsönrel. A kormánynak itt ellenségei alig vannak, aminek oka egyrészt a fővárosi törvényhatósági választás, másrészt a fajvédőtől való félelem, ami elől a kormánypárt sorai mögé menekültek sokan.

Rassay: Kik azok?

Eöry-Szabó: Ezzel szemben kérvetelen leszögezni, hogy ha a kormánynak nincs is ellensége a nemzetgyűlésen, annál több van kiint az országban. — Felolvassa

az erdőcsokonyai 8 pontot
A jobboldalon állandó közbeküldtások hallatszanak, élők folyton rázza a esengőt.

Eöry-Szabó: Az erdőcsokonyai 8 pont a következőket tartalmazza:

1. A külföldre való termény- és állatkivitel engedélyezése.
2. A tisztviselő-kérdés megoldása.
3. A földrendezés becsületes és gyors végrehajtása.

4. A főrendiház megszüntetése és két kamarás országgyűlés létesítése rang és kiváltság nélkül.
5. A virilizmus eltörlése.
6. A közigazgatás demokratikus reformjai; a közigazgatási tisztviselők titkos szavazás útján való választása.
7. Fokozatos és progresszív adórendszer.
8. Az általános, titkos választói jog törvénybe iktatása.

Felkiáltások a jobboldalon: Ki írta alá ezt a nyolc pontot?

Eöry-Szabó: Majdnem az összes somogy megyei kisgazdapárti szervezetek. Ebben a programban majdnem teljesen benne van a kisgazdapárt régi programja. A nemzetgyűlés nagy többségben nem felel meg az ország követelményeinek, tehát fel kell oszlatni. (Viharos taps a baloldalon és a bal-középen.) A javaslatot nem fogadják el.

Györkit rendreintésük
Szeitovszky Béla élők: Györki Imre előbbi beszédében azt a kijelentést tette, hogy ha a fővárosi törvényhatósági bizottságba örökös tagokat fog az államfió kinevezni, akkor ott **Frucci-Kiss Mihály és társai** helyet foglalának. Ezért az államfió ért inszINUACIÓÉRT rendre utasítja. A beszéd közben csak azért nem tette ezt, mert nem hallotta a neveket.

A holnapi napirend megállapítása után az ülés háromnegyed 2 órakor véget ért.

Nagy vihar Bécsben. Bécsből táviratozzák, hogy ott tegnap egész nap orkán dühöngött. A Bécs-budapesti telefonvonal annyira megrongálódott, hogy ma délelőtt a két főváros között csak egyetlen vonal működött, amelyen külföldi torlódás állott elő. A város különböző helyén a szélvihar a ház teteteit lesodorta, így a karmelita templomának tetetét is, amely hatalmas robajjal az utcára zuhant. Szerencsére emberéletben nem esett kár. A harmadik kerületben több ház kéményét, a XIX-ik kerületben szintén több ház teteteit sodorta le az orkán.

Fel akarták robbantani az olasz király vonatát

Berlin, dec. 18. Csak ma délelőtt vált köztudomásúvá Berlinben, hogy az olasz király ellen szombaton, amikor Nápolyból Palermo felé utazott, merényletet követtek el. Ismeretlen tettesek felszakították a síneket, hogy a király vonatát kisiklassák. Egy pályőr éberségén múlt, hogy a terv nem valósult meg és a király kíséretével együtt megmenekült. Az öt közvetlenül a merénylet színhelye

előtt leintette a 60 kilométeres sebességgel haladó vonatot, amelyet az utolsó percben sikerült is megállítani. Az eset körül a legszélesebb vizsgálat indult meg. Néhány órával azelőtt, mielőtt a király vonata az illető helyen áthaladt, gyanús gyének járák a vasuti pályatest mentén. Minden jel arra vall, hogy a merényletet anarchisták akarták elkövetni.

A város igazságosnak mondja a jövedékonysági adót

A kereskedelmi és iparkamara a jövedékonysági adó ügyében átiratot intézett Debreczen városához, amelyben a kivétel körüli sérelmeket teszi szövé. Az átiratban előadja a kamara, hogy a kivétel alapja méltánytalan és a városnak egyáltalán nem jár a jövedékonysági adót, mert hiszen annak idején ő maga is áldást foglalt a valorizációs törvény ellen. A kamara egyébként azt is kérdésesnek tartja, hogy a városnak egyáltalán van-e joga kevéni jövedékonysági adót.

A városi tanács az átiratra adott válaszában le kívánta szögezni, hogy a kivétel alapjának megállapításánál nem volt következetlen, sem pedig törvényellenesen nem jár el. A városoknak ugyanis megvan az a törvényes joguk, hogy községi adót vessenek ki, hogy pedig a jövedékonysági adó kivételi alapja a jövedelmi adó lehessen, ezt a pénzügyminiszter rendeltetéggel engedélyezte. Különben is az adatlap a véglegesen megállapított jövedelmi adó, tehát az esetleges helyesbítés is tekintetbe jön, sőt a város azt a könnyítést is engedélyezi a jövedékonysági adó befizetésénél, hogy akik jövedelmi adójuknak helyesbítését kérték, a jövedékonysági adónak a kérelem elintézéséig csak 60 százalékát kell befizetniük, épen úgy, mint a jövedelemadónál. Természetesen hogy a kérelem kedvezőtlen elintézése esetén a szigorított befizetési intézkedéseket épen úgy alkalmazzzák.

A város rámutat arra, hogy az lenne igazságtalan, ha más állami adói választott volna a jövedékonysági adó kivételének alapjául, mert a jövedelem arányában kell a jövedékonyságot gyakorolni. Különben azt is elismerte a tanács, hogy ez sem tökéletesen méltányos kivételi rendszer, mert a jövedelem megállapításánál súlyos sérelmek eshetnek, de hangsúlyozza azt is, hogy az igazságot legjobban ez közelíti meg.

Hodzsa bosszút hirdet Apponyi ellen

Prága, dec. 18. Apponyi Albert gróf Eberhardi birtokán vasárnap délután nyitották meg ünnepélyesen a gazdasági akadémiát. A Lidove Novini a következőket jelenti:

Az ünnepség védnökei között megjelent Hodzsa Milán földművelésügyi miniszter s Eberhard lakosságának üdvözlőtét magyar beszéddel viszonozta. Beszédében azt fejtegette, hogy a népnyomó magyar főúr egykori városában létesített gazdasági iskola egyenesen hivatva arra, hogy a gazdasági haladás talaja legyen. Felemeltette, hogy Duna tülő felén még ma is elnyomásban élnek a magyar földművesek és nem tudnak felszabadulni. A cseh-szlovák köztársaság magyar parasztjait nemcsak egyenlő jogokat kapnak, hanem földet is a közös magyar elnyomók birtokából.

Hodzsa miniszter az Apponyi-kastélyban az intézet megnyitáskor utira beszédet mondott és ebben a többek között a következőket mondotta:

— A mai nap a bosszú napja. Nemcsak a tótokért állunk ma bosszút, hanem a lecsigázott magyar paraszt testvérért is. Apponyi Albert gróf ezen a vidéken nem első ellensége a tótnak. Már Apponyi György is harcot folytatott a tótok ellen. Most már csak egy feladatunk van és az az, hogy erős kézzel megtartsuk magunknak a szabadságot s ha ez nem sikerül, a tót nemzet elveszti minden jelentőségét.

Hodzsa Milán azonban aligha meré a megszavaztatni a felszabadítókat, hogy vajon megköszönik-e ezt a „felszabadítást” az új állam megalkotóinak.

HIREK

— **Az időjárás.** A meteorológiai intézet jelenti: Hazánkban változóan széles volt az idő, lecsapódások csak kis mértékben fordultak elő. Prognózis: Változóan széles idő, sok helyütt esapadékkal. Egyelőre lényegtelen hőváltozással, később hősiűvésés valószínű.

— **Aczél Gézané temetése.** Aczél Gézanét, akinek megrendítő haláláról tegnap hírt adtunk, ma délelőtt helyezett örök nyugalomra a Kossuth-utcai temetőben. A Tisza István tudományegyetem halottsházában ravatalozták fel az elhunyt urniót és tisztelőinek nagy sokasága innen kísérte végig utolsó útján.

— **A kormányzó iainak párbaja.** Budapesti tudósítók jelenti: Tegnap este nyolc órakor a Rákosi-féle vívóteremben ifjabb Horthy István, Horthy Miklós kormányzó fia és Kégl György kardpárbajt vívtak. A párbaj oka összecsapkozás volt. A párbaj feltétele első vér volt. Mindjárt az első összecsapásnál ifj. Horthy István Kéglt az orrán megsebesítette, mire a segédok a föltételek értelmében a párbajt beszüntették. Segédok voltak: ifj. Horthy István részéről Koós Miklós őrnagy és Hardy Kálmán sorhajóhadnagy. Kégl részéről pedig Dajkovits Sándor és gróf Pálffy János.

— **Joachim festőművész képkiallítása a Bika Halljában.**

— **Oláh Gábor díjat nyert egy népsziművével.** Budapesti tudósítók jelenti: A főváros népszimű bizottságának bíráló bizottsága ma délután hirdette ki a főváros népszimű pályázatának eredményeit. A bizottság a 3 millió pályadíjat, tekintettel arra, hogy kiváló becsű pályamunka nem érkezett be, hat részre osztotta. A beérkezett 74 pályamunkából a következőket jutalmazták: A két első díjat, fejenként 750,000 koronát Mátyás Sándor és Nyáry Andor, a két második díjat, fejenként 500,000 koronát Halász Ferenc és Törzsök Gyula és a két harmadik díjat, fejenként 250,000 koronát Oláh Gábor (a „Magyarok” című munkájáért) és Toronyi Gyula nyerték.

— **Újabb 380 millió hitel a vízvezeték rendbehozatalára.** A város legközelebbi közgyűlésének ügyeit a jog- és pénzügyi bizottság holnap, szerdán délután fél 4 órakor tartandó ülésén készíti elő. A napirend első pontja a tanács előterjesztése a vízműnek rendbehozatali költségeinek 124,078 arany koronában (527,331,550 papírkorona) megállapítása s a költségekre a még hiányzó 380 millió K engedélyezése iránt. Az ülés egyéb tárgyai: A világitási vállalat jelenléte a vízmű bővíése következtében szükséges áramvezető huzalok megvásárlása s költségeinek engedélyezése tárgyában. Zarka Elemér műszaki tanácsos kérelme a vízmű bővítési terveinek előkészítéséért megállapított díjazásának valorizálása iránt. A zeneiskolai bizottság javaslata a Rubinus cím Erna-alapítvány alapító levele tárgyában. A helybeli siketnéma-intézet kérelme anyagi támogatás iránt. A Magyar Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetségének kérelme anyagi támogatás iránt. Az Országos Színészegyesület és Nyugdíjintézet kérelme a városnak az egyesületbe alapító tagul belépése iránt. Előterjesztés az 1924. évi telekértékkadó kivétel ügyében. Ugyanaz a ársulati adó alapján fizetendő jövedékonysági adó ügyében.

— **Az izraelita népönknyha számára Bleyer Adolf és családja Márta leányuk halálának évfordulójára alkalmával 50,000 koronát juttattak hozzáik.**

— **A Patronázs-egyesület** karácsonyi felruházására újabbban a következő adományok folytak be: Garda Dezsőné 34500 K és ruhaneműk, Senti Emil 10,000 K. Szántó Sámuel 10,000 K. D. Sajó László 25,000 K.

Vincze Vili 20,805 K. Koncz Sándor 20,150, Sztankay F. Béla 9915, Koralliszky Antalné 15,000, Polgári fiúskola 20,000, Szabó Irma 15,340, M. kir. pénzügyigazgatóság tisztviselői 68,820, dr. Kesserű Lajosné 10,000 K. Ugy a gyűjtőknek, mint a memesszívű adományozóknak ezután is hálas köszönetét fejezi ki az elnökség. Egyben kériük, hogy akinek gyűjtőív még kint van, azt Szücs Béla pénztárnok urhoz a mai nap folyamán eljuttatni szíveskedjenek.

— **A pénzügyintézetek elszaporodása ellen.** Budapesti tudósítók jelenti: A Pénzügyintézet Központ ülése elhatározta, hogy ezután csak olyan intézetek tagfelvételi kérelmével foglalkozik érdemileg, amelyek legalább hat hónapos multra tekinthetnek vissza és üzleti eredményeikről már kimutatnak mérleget. Tagfelvételi kérelem benyújtása után a Pénzügyintézet Központ revízió alá veszi az intézetet és a vizsgálat az intézet tőkeerején kívül számos más momentumra is kiterjeszkedik. A Pénzügyintézet Központ választmányi ülésén az a felfogás alakult ki, hogy lehetőleg gátat kell szabni a pénzügyintézetek szaporításának. A tegnapi ülés 30 pénzügyintézet közül 8-at vett fel a Pénzügyintézet Központ tagjai közé. A többi pénzügyintézet függőben maradt.

— **Ma este van a zsidó főiskolai hallgatók kulturstélya és táncmulatsága a Bika disztermében.** A jelek szerint alig lesz zsidó család, melyből néhányan meg nem jelennek az estén, melyen a kiváló szereplők tehetségük legjavát nyújtják. Jegyek nagyrészt már elkeltek, néhány darab még kapható d. e. 10—d. u. 4 óráig a Frohner étteremben és 7 órától a pénztárnál. Az előadás kezdete pontosan 8 órakor!

— **A szegény iparosokért.** Az iparistület elnöksége ezután kéri fel mindazon iparosokat, akiket a sors kedvező anyagi helyzetbe juttatott, hogy az elagott és elszegényedett iparosok javára természetbeni, vagy pénzbeli szeretet adományaikat akár a gyűjtést végzők kezébe, akár testületünk hivatalához eljuttatni szíveskedjenek.

— **A Hadróa** ezután kéri fel azoz hadirokkantakat, akik a földbirtokreform törvénye kapcsán földet igényeltek (nem házhelye), hogy e hó 23-án d. u. fél négy órakor a kereskedelmi társulat disztermében (Piac-u. 8. sz.) sajtó érdekükben okvetlen jelenjenek meg. Ugyanott d. u. három óráól fél négyig választmányi ülés.

— **„Liliputi” fényképes levelezőlap** — négyig — 6 darab 15,000 korona. Burg fényképészet, Szent Anna 5.

— **Megnyílt a Merinó posztókereskedelmi részvénytársaság.** Piac-u. 49. Nagyban és kicsinybeni eladás. Szolid árak. Nagy választék Velour. Double férfi és női gyauiukelmékben.

— **Karácsonyi Occasiót rendez** a legutányosabb árakban Frank Ede férfi divat üzlete (megveház mellett). Remek választék kapap, fehérmérvnyakkendő különlegességek, nyakcsalok, bokavédők, keztyűk és egyéb új divat cikkekben.

— **T. olvasóink** figyelmébe ajánljuk városunk legrészibb, legmegbízhatóbb ruhaárúháának, **Neumann M.** m kir. udv. száll. karácsonyi leszállított árait.

— **Értesítés.** Posztóházba, Kossuth-utca 6. sz., az ősi midonságok megérkeztek, legolcsóbb árban lesznek árusítva.

Paul von Bolly Debreczenben

Paul von Bolly sürgönyt küldött a Korzó-kávéház igazgatóságának, mely szerint utolsó hangversenye megakadályozta azt, hogy itt kedden kezdjen, de ma, szerdán, teljes zenekarával kárpótolni fogja a közönséget az egyenlő késésért. Paul von Bolly vendégzereplését méltán előzheti meg a legnagyobb érdeklődés. A Wiener Ton-Künstler hegedűse, kitünő zenekara van s a legváltozatosabb műsorral rendelkezik. Bizonyos, hogy Paul von Bolly rendkívül élvezetes estéket fog szervezni a debreczeni közönségnek. E hangverseny-estéket is belépti-díj nélkül rendező a Korzó-kávéház.

LMI SZ. telmék keresni.

— Okvetlen nézze meg az Aranybika Divatház karácsonyi kirakatait.

— Minden gondja megszűnik, hogy mit vegyen karácsonyi ajándéknak, ha megnézi az Aranybika Divatház karácsonyi kirakatait.

— Köztisztviselőknek kedvezményes fürdőjegyek a Margit-fürdőben.

— Tükörgyártás. Régi tükörök újá öntése Szlovits Béla Szív-utca 14—15. Telefon 356.

— Legszebb karácsonyi ajándék egy Kozmann-fénykép. Műterem és ültöző állandóan kellemesen temperálva.

— Saját érdekében mindenki tekintse meg az Apolló Divatruház karácsonyi kirakatait, Miklós-utca sarkán.

— A Király-utcával szemben van Werner Sándor uridivat üzlete, mely ez évben is az eddigiéket is felülmúló karácsonyi vásárt rendez, a legszebb és legválasztékosabb felhárnyékok, divatkalapok szép és olcsó nyakkendőkből tömeg mennyiségben eladásra. Győződjön meg mindenki a feltűnő olcsó árakról.

— Kellemes szórakoztató hely Royal nagy kávéház. Beiter Géza szimfonikus zenekarával minden este fél 9-kor játszik.

— Művészi fényképek. levelezőlapok, máv-igazolványos fényképek rövid idő alatt Varga fényképésznél készülnek. Piac-utca 43.

— Karácsonyi és újévi ékszer ajándékok legolcsóbban, nagyválasztékban Weisz Mihály és Társa üzletében (Püspöki-palota). Nagytömegűmennyiséggel szemben.

— Feltűnést kelt az Apolló Divatruház karácsonyi kirakata. Mindenki meggyőződhet arról, hogy a legalkalmasabb karácsonyi ajándékot legolcsóbban ott lehet beszerezni.

— Karácsonyi ajándékok Molnár Testvéreknél olcsón beszerezhető. Egyháztér 2. Telefon 7—27.

— Róna fényképészeti szalon Piac-utca 58. I. emelet. II. lépcső. Felvételek reggel 8 órától délután fél 4 óráig, hórész időben is. Felvételeket kérem 24 órával előbb bejelenteni. Tel. 12—11.

— Vételkényszer nincs! azért ne mulassza el senki a karácsonyi vásárra dusan felszerelt áruaktárt megtekinteni az Aranybika Divatházban.

— Kauders perzsaszőnyegműhely Debreczen, Szoboszlai-utca 11. Ponalak, felvetők, beszövények, Kauders-féle vasszőnyeg és rézrések legolcsóbb beszerzési forrása.

— Bőröndöt, retikült, bőrlábszárvédőt jól csak a készítőnél vehet, Piac-u. 44. Feuerman bőröndös.

— Ha reumás, használjon iszapot a Margit-fürdőben.

— Budapesti festőművészek és szobrászok gyűjteményes kiállítása az Arany Bika 11—12. sz. félemeleti helyiségeiben. Nyitva d. e. 9-től este 7-ig. Képek, szobrok és műtárgyak munkák. A legszebb karácsonyi és újévi ajándéktárgyak.

— Gyors- és gépirásban teljesen jártas kisasszonyt keresünk. Ajánlatokat személyesen kér Hegedűs és Sándor irod. és nyomdai R.-T.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:
SZERDA: Orosz cári ballet
CSÜTÖRTÖK: Orosz cári ballet.
PÉNTEK: Hattyulovag, operett. B) bérlet.
SZOMBAT Délután: A karszemélyzet jutalomjátéka Hazaiáró lélek: Este Hattyulovag.
VASÁRNAP Délután: Diadalmas asszony: Este: Hattyulovag.

Legszebb kalapok FRANK EDÉNÉL.

IZLÉSES KALAPOK
nyakkendők, uridivatcikkek
Frank Imréné
Piac-u. 43
Szolid szabott árak!

Mozgósínek

Apolló. Az arany halálfej, szenzációs kalandregény 2 rész, 12 felvonás egyszerre. Főszereplők Albertinék.

Vigszínház.

Vigszínház. Leggazdagabb párti, nagy Maciste és az Ezüst király leánya. Kísérő amerikai burleszk.

Jón! A Szerelmek vándora, az idény legmulatságosabb kalandor vígjátéka. Halálszakadék, Puty Liával. Nagyváros porontya, Zoro és Huruvál.

Omnia

Aeorina, kalandor történet 6 felvonásban és a **Néma végzet,** dráma 5 felvonásban ma és holnap az Omniában.

Copperfield Dávid, Dickens világhírű regénye pénteken az Omniában. Jegyelővétel.

KÖZGAZDASÁG

Élénk üzlet a bankközi forgalomban

Budapest, dec. 18.

A részvénypiacon a bankok és bizományosok egymásközti forgalmában ma megélnékült az üzlet. A piacon alig volt áru, a kereslet nagy arányokban multa felül a kínálatot. Ez a kedvező jelenség váltotta ki a részvénypiacból az iránzat szilárdságát, amelyet a Bécsből érkezett jobb tőzsdéi hírek is fokoztak. Különösen az arbitrázs értékek iránt mutatkozó nagy érdeklődés. Később esőként az üzlet forgalma és a bécsi tőzsdéi zárlat üzlettelensége és gyengülő irányzata a budapesti piacon is éreztette hatását. A délelőtti magas árfolyamokon erősebb árukínálat támadt s ennek következtében az árfolyamok kissé gyengültek. A kosztépénz a legközelebbi kasszanapra 3 és egyharmad, 3 és egynegyed százalékkal kötötték üzletüket. Tájékozozó árfolyamok ezer koronákban.

Angol-magyar 85—87, Földhitel 265—270, Magyar hitel 595—585, Osztr. hitel 167, Leszámitoló 96—97, Keresk. bank 1220—1240, Hazai 220—225, Ingatlanbank 300, Általános 155, Lloyd 19,5—20, Merkur 22, Egyes. Fővárosi 220, Mektár 170, Pesti Hazai 4000, Első Magy. Bizt. 6000, Fonciére 270.

Backmalom 80, Bpesti 90, Viktória 190, Transdanubia 130, Beocsini 1100—1150, Magnesit 2800, Kőszén 2575—2535, Salgó 630—620, Ujlaki 290—292, Móri szén 65, Drasche 330, Cement 85.

Athenaem 230—240, Franklin 225—230, Rigler 90, Pallas 44, Fegyver 1400, Ganz-Danubius 5000, Ganz Vill. 2200, Hofherr 200, Láng 150, Motor 50, Rima 104, Schlick 103.

Guttman 660, Hazai fa 160, Lichtig 12, Ofa 530, Nasic 2050, Zabolai 140, Atlantica 43—45, Déüvasut 103, MFTR 385, Levante ex jog 185, Nova 135, Államvasut 418.

Cukor 3000, Georgia 560, Mezőh. cukor 330, Izzó 780—775, Auer 330, Baróti 14, Villányi 65, Goldberger 92, Jura 195, Spódium 180, Brassói 750, Felten 940—930, Gumi 160—155.

SPORT

A BBVC junior versenye. A Békassy Béla Vivó Clubnak fúmesak kitűnő széniorcsapata van, hanem a juniorok is igen szépen dolgoznak a jeles Ferenczy mester vezetésével s most nyilvános juniorversenyen mutatják be fejlődésüket A juniorverseny december 22-én délután 6 órakor lesz a klub Póterfia-utca 76. szám alatti vívótermében. A versenyen a klub fiatal gárdájának legjobbjai: Füzessy, Keresztessy, Kiss és Szűcs főhadnagyok, Kardos, Kronowitz, Simon, Waldmann és a többiek indulnak. Belébőlj nincs, a vívás nemes sportia iránt érdeklődőket szívesen látják.

Helyreigazítás.

Tegnap közzétett alapítke emelési hirdetésünkben tévesen 500 korona szerepel az új részvények kibocsátási árfolyamként. A kibocsátási árfolyam részvényenként 700, hétésszáz korona, amely összegben felül még költség címén részvényenként 50, ötven korona fizetendő. Debreczen, 1923 december 18.

Tiszántúli Mezőgazdasági Hitelintézet Részvénytársaság.

NYILTÉR

Karácsonyi olcsó szörmehét
a Lipcsei Szörmeházban
Bika-épület, József kir. herceg-utcai oldal.

ÉRTESETÉS.

Feldheim Imre Kossuth-utca 6 posztóházában tiszta gyapjuszövetek 75000 K-tól. Velourok minden színben 85000 K.

Ó szemes tengeri

kapható nagy és kistételben
Központi Éléstár
Miklós-utca 2. sz.
Apolló mozival szemben.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

TŐZSDEI megbízásokat

legelőnyösebben lebonyolít

Gábor Dezső
értékpapirkereskedő
Debreczen, Piacu. 42.
I. emelet. (Pannónia szálló.)

Telefon: iroda 8-23, lakás 8-85.

Legszebb alkalmi ajándék egy prima

zsebóra

Omega. Doxa. Longines.
Inga órák minden butor színben.
Olvasó ékszerék, jeggyűrűk
— legolcsóbban kaphatók —

BLATTNER BÉLA
Órák és ékszerész, Kossuth-u. 4.
Arany, ezüst beváltás!

VASÁRUK, épület- és butorvasalások, rézlemezek kaphatók
BAKOS vaskereskedésben.
Csapó-u. 88. Telefon 620.

Férfi öltöny- és kabátszövetek
nagyon olcsón beszerezhetők
Szabó és Zengevald
röfös- és rövidárúzierte
Szent Anna-utca 3. szám.
Harisnyák, keztük nagy választékban.

KOSZTÉPÉNTZ kihelyezésre elfogad.
Idejében feladott **TŐZSDEI MEGBIZÁSOKAT** legelőnyösebben effektuál,
VIDÉRI MEGBIZÁSOKAT pontosan teljesít a Magyar Köztisztviselők s Állami Alkalmazottak Takarékpénztára Rt.
Budapest, VII., Rákóczi-ut 76.
Telefon: József 60—40, József 135—33.
Sürgőselem: **Cobdenbank.**

Távirat

Budapest 62 1923 — 14009 — 14 — 18 — 10—

Ma szerdán este 8 tagu művészenekarommal megkezdem hangversenyeim a Korzó-kávéházban, üdvözlöm a debreceni közönséget

Paul von Bolly

ÖTÖTT-SZÖVÖTT KÜLÖNLEGESSÉGEK

HAVAS harisnyaház Bádogos-u. 1.

Tisza-palota.

Tisztelettel van szerencsém értesíteni ezuton a m. t. vevőkörömet, hogy harisnyaházamat

**női
fehérnemű**
osztállyal bővítettem ki.

Raktáron tartok minden minőséget legjobb kivitelűt a legegyszerűbbig.

**Karácsonyra külön
reklámraim
vannak!**

Mindenkinek saját érdeke, hogy mielőtt szükségleteit beszerzi, nálam vételkényszer nélkül érdeklődjön!

**Az eddig hirdetett
árucikkekre az
árakat csak ujévig
tartom!**

Elsőrendű mosott kovács-szenet,

borsodli és tatal fűtési szenet, darabos és oltott meszet, szovátli cserepet, cementet, gipszet, elszigetelő lemezt raktárról azonnal szállít

BARTHA építkezési anyagtelepe.
Telefon 785. Ispotály-ut 3/b.

**Gyodaszép
Nyakkendő**
**HERMAN és
FRIEDMANN**
Piac-utca 10.
Bikával szemben.

**Elismerten
legolcsóbb
legsolidabb
bevásárlási
forrás**

Leitner és Römer
rövid-, szövött-, norinbergi áru
nagykereskedés
Hatvan-utca 2. Telefon 5-90.

ABADIE

valódi francia szivarka-hüvely

Száraz tűzifa

aprítva vagy hasábosan házhoz szállítva, valamint vaggontelekekben legolcsóbban beszerezhető

Békési és Lőw

cégnél Bányfő-utca 4. szám
(„Hungaria”-malom mellett)

Telefonszám: 945.

Karácsonyi ajándéknak

1 drb női kötény, melles 16000 K
1 drb női kötény, fél . . . 12000 K
Női ing . . . . . 18-20000 K
Férfi ing l. . . . . 18-20000 K
Lábravalók . . . . . 12-14-16000 K

RÉVÉSZ Áruházban Csapó-ut. 21.

Dr. BALÁZS JENŐ

BANKHÁZA
Piac 89. sz., a Royal-
kávéházzal szemben.
TELEFON: 143.

Tőzsdei megbízások,
értékpapírok adás-vétele, pénz-
elhelyezés (koszt pénz, napipénz)

KARÁCSONYI vásár

a Parfumerie Ilonában

Gyönyörű parfüm-,
manicúr- és fésű-
kazetták. Literes
és félliteres kölni-
vizek, valódi fran-
cia szappanok mé-
lyen leszállított áron szerezhetők be a
Parfumerie Ilonában
Szent Anna-
utca 1. sz. a.

Mielőtt ajándékot venne, feltétlen te-
kintse meg raktárunkat és áruinkat.

TÜZÁLLÓTÉGLÁK

TÓTH JÓZSEFNÉL
Timár-utca 11. sz.
Telefon: 10-92.

Mosó- és illat- szappanokat

legolcsóbban árusít
MAYER,
Simonffy-utca 1.

karácsonyi ajándék

A legcélyszerűbb
és a legolcsóbb

- Férfi sárcipő Reithoffer, Wimpassing . . . . . 35,000 — K
- nyelves francia facon . . . . . 38,000 — K
- Fiu sárcipők Reithoffer, Wimpassing . . . . . 32,000 — K
- Gyermek sárcipők minden nagyságban.
- Teveször házcipők bőrtalppal . . . . . 24,000 — K
- Tornacipők fehér és egyéb színekben valódi
bivalybőrtalppal és gummitalppal.
- Tenniszcipők fehér, rámánvarrott, egész finom
minőség női 35,000 K, férfi . . . . . 45,000 — K
- Baby és gyermekbőrcipők barna és fekete színekben, nagy választékban,
előnyös árban a 25 év óta elismert szolid

SCHÄFFER cégnél Budapest, Döbrentei tér 4-6. Telefon 5-71.
Vidékre áruküldés utánvétellel. Meg nem felelőt visszaveszem. Kereskedőknek külön árengedmény!

GAZDÁLKODÓK RÉSZÉRE!

Bőrkabátok, bőrszegélyes kabátok, jó és ós struksz nadrágok
Olcsó hét! legolcsóbb bevásárlási forrása Olcsó hét!
Budapesti Férfi ruháruház, Csapó-ut. 17. sz.

Megkezdődött a karácsonyi harisnyavásár!

Lantos Csipkeáruház Kossuth-utca 4. sz.

A mai naptól
december 25-ig tart
az olcsó nagy

KARÁCSONYI VÁSÁR HANGYÁBAN

Főüzlet: Rózsa-utca.

Óriási választék: karácsonyi cukorkákban, Koestlin-féle tea-
süteményekben. Flóris, Suhajda, Pischinger
és Lukács bonbonokban. Cognac, bor, pezsgő, tearum és Crém likőrökben.
Ugyiszintén az összes fűszer- és csemege-árakban.

Uj üzlet!

Megkezdődött a

nagy karácsonyi vásár

és tart
december
25-ig

GARAI

és testvére
férfi, fiuruha
áruházában
BIKA-szálló
épületében.

Óriási választékban kapható
bélelt hosszú
télikabát
már 220,000 K-tól

Férfi öltöny
200,000 K-tól
Rövid télikabát
melegen bélelve

180,000 K-tól
Fiu télikabát
110,000 K-tól

Elegáns, jó tartós
nadrág
70,000 K-tól

A cégre kérem
vigyázni!

Garai és testvére
Bika-szálló épület.

BLATTNER GYULA

ÜVEG, PORCELLÁN, TÜKÖR, TÁBLAÜVEG NAGY RAKTÁRA
ÉPÜLETÜVEGES- ÉS KÉPKERETEZÉSI SZAKÜZLETE
DEBRECZEN, ROYAL-SZÁLLÓVAL SZEMBEN

TELEFON: 4-68. ALAPÍTÁSI ÉV 1801.

ÁLLANDÓ NAGY VÁLASZTÉK

karácsonyi, ujévi, alkalmi és
nászajándék tárgyakból, u. m.

Porcellán kávék, teás csészék, étkezészetekből, kristályüveg szerviz és
vázák, kávékeretezéshez leggyorsabbtól legfinomabb kivite-
lű lécek és kör ovális, bionder, bronzkeretek kézimunka tálcákhoz,
Lakodalmi és egyéb alkalmi műveltségekra kölcsönözvény raktára.

NEUMANN M.

magy. királyi udv. szállító
PIAC-UTCA 51.
Alapítási év 1845.

Karácsonyi occasió

eladásunk megkezdődött!!

Gyapju öltönyök

Raglások

Téli kabátok

Szörmebekecsék

Gyermekruhák

legelsőrendű minőségben,
legelegánsabb kivitelben,
legnagyobb választékban,
leszállított árakon.

Urdivat-osztályunkon kiváló ingek, divat-nyakkendők, kalapok, sapkák, harisnyák, keztyűk jutányosan szerezhethők be.
Cégünk alapja: megbízhatóságunk.

DEBRECZENI ÜVEGCSISZOLÓ ÉS TÜKÖR-

ARUGYÁR, ROTHMANN ADOLF

Debreczen, Csapó-u. 19. — Telefon: 13-01.

Készít mindenféle tüköröntést és csiszolást. Használt tükörüveget vesz

BURGER ÉS WEINBERGER FATELEPE.

Debreczen, Szoboszlai ut 1. Telefon 1-82.

Legelőszobák beszerzési forrás faragott és furdészelt fa, gombrud,
deszka, lécz, stb. Építési anyagok, cserép, kátrány, fedőlemezek stb.
Tűzifa házhoz szállítva megrendelhető.

**Utcai és alkalmi női és férfi-
ruhák festője és vegytisztítója****BIRÓ**

Arany Bika-épület. (Mozi-bejárat.)

Aszódi és Róth
Gyümölcs piac

Báli

Aszódi és Róth
Gyümölcs piac

női és férfi harisnyák, reform-
nadrágok, keztyűk minden elképzel-
hető színben, ruhadiszek, csipkék,
szallagok, gyöngyök, szabókel-
lékek legnagyobb választékban, kabát- és
kosztümbélések, vásznak, paplankellékek

Aszódi és Róth
Gyümölcs piac

leg-
olcsóbban

Aszódi és Róth
Gyümölcs piac

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések díja hétköznap 10 szög 200 korona, minden további szög
20 kor. Vasár- és ünnepnapokon 10 szög 300 korona, minden további szög
30 korona — Vastag betűkből szedett szavak kétszeresen számítottnak.

VÉTEL**Aranvat,**

száztöt, briliánsos z
legmagasabb árban vá-
sárol Kátai ékszerke-
reskedő, Piac-utca 19.
II. em. Telefonhívásra
háztörz megy.
Telefonszáma 624.

ELADÁS**Schmoll
pasztát**

olcsón vehetünk Stern
festéküzletében Piac-u.
10., Bikkával szemben.

Tűzifa

2 éves bük hasáb, első-
rendű minőség, vagon-
tételben, ölenként és má-
sanként a legolcsóbban
beszereshető az Erdélyi
Tűzifabehozatal
R-T-nél Kossuth-utca
26. Telefon 10-93.

Portlandcement, port-
landcement, fedél-
lapok, kutgyűrűk, fo-
lyamkavics és homok
legolcsóbban beszeres-
hető Krausz Albert
cementárugyárában
Debreczen, Kishegyesi
ut 2. Kérellomás mellett
Telefon 307.

Betoncserép

váló tartós, gazdasá-
gos, valamint cement-
lapok, kutgyűrűk, fo-
lyamkavics és homok
legolcsóbban beszeres-
hető Krausz Albert
cementárugyárában
Debreczen, Kishegyesi
ut 2. Kérellomás mellett
Telefon 307.

**Retorta
bükfeszén**

megérkezett. Belföldi és
porosz készén, kovács
készén, hasábos és aprí-
tott tűzifa Gabányi Sándor
utóda cégnél, Csapó-
utca 28. Telefon 449.

**Építkezési
anyagok,**

portlandcement, fedél-
lemez, cementlap, kut-
gyűrűk, beton-kavics és
folyamhomok legolcsóbb-
ban kapható Lukács
Vilmos és Testvére
cementáru gyárában,
Károly Ferenc József ut
2. Margit-fürdő mellett.
Városi iroda Hatvan-
utca 7. Telefon 308.

Kész hálósobák

fehérre zománcozva és
más vegyes butorok al-
landóan kaphatók. Grósz
Sámuel, Domb-u. 20.

Készén

kizárólag vagon tételek-
ben, üzemi és házi fű-
tésre. Bánya: Disznós-
horvát, Kazincz és Kuzi-
tyán. Fa- és szénkeres-
kedelmi vállalat Debre-
czen, Csapó-utca 28. Te-
lefon 449.

Kész
hencserek, plüsch, szöv-
et, bőrvászon diványok,
afrik lószőr matracok,
szalon és bõrgarnitúrak.
Javításokat jutányosan
készít Prócz kárpitos,
Hatvan-ut 41.

Felöltők
Bundák
Ruhák
Kalapok

ROZSA
DIVATHÁZ
DEBRECEN
ALFÖLDI PALOTA

Legelőnyösebb
bevásárlási forrás min-
denféle butorokban
Fenyvesi, Piac-utca 37.

**Fontos cím!!
Forgalmi Illatszertár
Piac-utca 21.**

E hét sláger-cikkkel:
Ioh. Maria Parina kölni
2430 K Orosz kölni víz
3400 K Diszúveg orosz
kölni 4280 K. Virágkölni
víz 2430 K. Kölni víz ki-
mé ve 400 K-tól. Zseb-
parfüm 1460 K-tól. Für-
dőszappanok 780 K-tól.
Nagy fürdőszappan 2580
K-tól Ujdonság! Sziv-
szappan 1 doboz 3 da-
rabos 3900 K. Hasznos
olcsó ajándék. 3 drb.
szappan dobozos 5830
K-tól. Szt. László szappan
2820 K. Parfümök ki-
mértve 1800 K-tól. Nézz
meg a karácsonyi kirá-
katkiállítását. Előny-árak

Papagály,
beszélő eladó. Pénzes.
Rákóczi- és Leány-utca
sarok.

Aló
villanylámpákat a leg-
dízelesebb kivitelben
Gebel esztergályos (Csil-
leg-utca 66. sz.) készit.
Megtakarítható Nádud-
vari cég kirakatában,
(Korzó Nagykávéház le-
járatával szembe).

KERESLET

Aranvat,
száztöt, briliánsos z
legolcsóbban vá-
sárol Kátai ékszerke-
reskedő vesz legmagasabb
naplárón Steiner Mihály,
Hatvan-utca 2. szám,
I. emelet.

Gyors-
és gépirásban teljesen
járta kisasszonyt keres-
sünk. Ajánlatokat sze-
mélyesen kér Hegedűs
és Sándor irod. és nyom-
dai rt.

Husztótölés
pontosan és kifogástala-
nul Zöldfa-utca 3. sz.
alatt.

VEGYES

Pálinkafőző üstök,
mosó- és cserüstök ké-
szten legolcsóbban Mán-
doki rézművesnél, Arany
János-utca 13. sz. Ócska
vörösrezt napi áron
vesz. Tanulót felvesz.

Debreczeni Üvegcsi-
szoló Tükörárugyár
Rothmann Adolf
Debreczen, Csapó-utca
19. Telefon 1301. Készit
mindenféle tüköröntést
és csiszolást. Használt
tükörüveget vesz.

Bellezay kalapos
Piac-utca 38., hátal az
udvarban. Mindenféle
kalapok javítását és tes-
ését elvállalom.

Reklám

árban 6 drb. levelezőlap
12 ezer korona, 3 drb.
igazolványos kép 5 ezer
korona. Bagdi István
fényképész, Piac-utca 9

Villamos

gépeket műszereket
gyárt, javít és berendez
legkomplikáltabb kivitel-
ben is. Földvári Debre-
czeni I. Elektrotechnikai
Gyár, Széchenyi-utca 55.
Telefon 168. Összes
elektrotechnikai cikkek
nagy raktára.

Gázcsillárokat,
porcellán vagy bronz
vázákat villanyvilági-
lámpára jutányosan alakít
az Elektra villamosági
vállalat, Hatvan-utca 2.
Telefon 895.

**Karácsonyra
legszebb
ajándékok
kaphatók
Dr. Hegedűsné
Gyermek-
divatházában
Simonffy-u. 2.**

Állást keres
terményszakmában jár-
tas, kereskedelmi aka-
démát is végzett dr.
juris. Magyarul nemétől
lelecz. Megkeresés
„Kiváló munkakerő” jel-
legre kiadóhivatásba.

Elsőrendű
berlini sapkakészítés.
Mindennemű civilsap-
kák, gépielt kalapok leg-
szebb kivitelben készü-
nek. Finom sapkák ké-
szten is kaphatók. Szé-
chenyi-utca 16, kereszt-
épület.

**Ócska
ólmot
vesz
Hegedűs és Sándor
r.-i. Piac-utca 49.
Második udvar.**

Menekült óras
szakszerűen, meglepő
olcsón vállal
javításokat.
Rákóczi-utca 36. sz.